

SENAAT

DE VOORZITSTER

Toespraak door Mevrouw Sabine de Bethune,
Voorzitster van de Senaat

ter gelegenheid van de inhuldiging van de borstbeelden van
Hunne Majesteiten de Koning en de Koningin

Dinsdag 16 juli 2013

Sire,
Mevrouw,
Mijnheer de Voorzitter van de Kamer,
Mijnheer de Voorzitter van de Europese Raad,
Dames en Heer Vice-Eersteministers,
Waarde collega's,
Geachte genodigden,

Het bezoek van het vorstenpaar aan het federale Parlement is steeds een feestelijke gebeurtenis. En zeker vandaag stemt uw aanwezigheid ons tot vreugde omdat we samen u beider borstbeelden zullen onthullen ter ere van uw twintig jaar koningschap.

Maar tegelijkertijd is deze ontmoeting getekend door een bijzondere emotie, omdat ons samenzijn hier ook in het teken staat van uw nakende troonsafstand. We beseffen dat er geschiedenis wordt geschreven.

De traditie wil dat de Senaat het koningspaar een borstbeeld aanbiedt en de Kamer van volksvertegenwoordigers een portret. Dit gebruik is zo oud als het Koninkrijk België en het is tot nu toe dan ook vijf maal gehonoreerd, d.w.z. voor elk koningspaar dat u, Sire, mevrouw, is voorgegaan.

De beelden, zij aan zij, in het Paleis der Natie, verzinnebeelden doorheen de tijd de twee-eenheid van ons staatsbestel. Wij leven in een constitutionele monarchie en een parlementaire democratie. Uw borstbeelden en die van uw voorgangers staan symbool voor de verbondenheid van de Belgische democratie en het Vorstenhuis. Met deze plechtigheid willen wij dan ook onze erkentelijkheid uitdrukken voor uw 20 jaar koningschap. Wij eren daarmee niet alleen de functie, maar ook u beider persoon.

***

Sire,

Bij de aankondiging van uw troonsafstand heeft u verklaard dat u zich steeds heeft laten leiden door de vaste overtuiging dat de rol van de Belgische koning en zijn legitimiteit erin bestaan om zich ten dienste te stellen van de democratie en van de burgers.

Samen met de collega's hier verenigd wil ik in dezer uw grote verdiensten onderstrepen. Als koning heeft u, gedurende 20 jaren, vele ingrijpende veranderingen in onze staatsstructuur maar ook in de samenleving als geheel gekend. U bent nooit bevreesd geweest voor hervormingen, integendeel, u heeft ze met verfijnd politiek inzicht geanticipeerd en begeleid, zonder daarbij de imperatieven van uw functie uit het oog te verliezen.

Het koningschap is een complexe opdracht, zeker in België. Het is een voortdurend streven naar eenheid in verscheidenheid. In onze steeds pluriformer wordende samenleving met zijn drie cultuurgemeenschappen, toenemende internationalisering en fragmentering, staat u symbool voor eenheid, samenhang en dienstbaarheid aan de mensen.

“Immers, bij ons,” – en nu citeer ik u, Sire – “is de Monarchie niet alleen een symbool, maar ook een factor van nationale eenheid”. “Federeren betekent trouwens verenigen en verenigen is in ons land één van de opdrachten van de Monarchie.”¹

Inzake staats hervorming heeft u er steeds op gewezen dat naar evenwichten moet worden gestreefd die leiden tot *“een grotere verantwoordelijkheid voor de deelgebieden, onontbeerlijke solidariteit en een efficiënte federale overheid met voldoende middelen voor de bevoegdheden die de hare blijven”²*, zodat ons land de uitdagingen van de toekomst beter kan aangaan.

¹ Nationale Feestdag 21 juli 2000.

² Nationale Feestdag 21 juli 2009.

Tijdens de laatste moeilijke regeringsvorming heeft u de rol van verzoener opnieuw opgenomen. U was het aanspreekpunt waaraan politici in alle vrijheid hun gedachten konden toevertrouwen in de wetenschap dat het geheim van het beraad er veilig is.

***

Als hoofd van de Natie hoort de koning een aantal op het eerste zicht tegenstrijdige eigenschappen in de regels van de parlementaire democratie in te bedden: empathie en afstandelijkheid, betrokkenheid en neutraliteit. Doorheen uw koningschap heeft u de vinger aan de pols gehouden van wat er onder de mensen leeft. Samen met de Koningin heeft u meegeleefd met het wel en wee van de bevolking.

Sire, Mevrouw,

In zekere zin zijt u het menselijk gelaat van de Staat. Vooral bij tragische gebeurtenissen die de samenleving heftig beroerden, zoals bij het busongeval in Sierre en vroeger bij het drama van de mishandelde en verdwenen kinderen, heeft u niet gearzeld om de slachtoffers en hun nabestaanden een troostende schouder te bieden en de overheden met aandrang op hun plichten en verantwoordelijkheden te wijzen. Ook bij economische rampspoed, zoals grootscheeps banenverlies, sprak u telkens uw bekommernis uit om de getroffen werknemers van wie de job op de tocht staat. Die verbondenheid maakt dat u zich in uw functie maatschappelijk gedragen weet.

U schrok er ook niet voor terug om de aandacht te vestigen op nieuwe ontwikkelingen of maatschappelijke problemen die in de dagdagelijkse politiek dreigden ondergesneeuwd te geraken, zoals de armoedeproblematiek, de strijd tegen de mensenhandel, het belang van het onderwijs en de talenkennis, de openheid voor andere culturen en gerichtheid op de wereld.

***

Mevrouw,

Ook u wensen wij in de hulde te betrekken. U bent de Koning bij de uitoefening van zijn taak steeds tot steun en toeverlaat geweest. Met de Stichting Koningin Paola geeft u organisaties een duwtje in de rug die jongeren helpen te re-integreren in de maatschappij. Met uw aanwezigheid en gastvrijheid heeft u bovendien tal van landgenoten ondersteund die zich inzetten voor vrede en solidariteit, zoals recent met de erkenning van de vredesvrouwen.

Niet te vergeten is uw bijzondere belangstelling voor esthetiek, met name het Belgisch patrimonium, de ambachten en de hedendaagse kunst. Voor die laatste heeft u de deuren van het Koninklijk Paleis breed opengezet.

Sire, mevrouw,

We zijn vandaag op een keerpunt gekomen, niet alleen in uw leven, maar ook in de geschiedenis van ons land. Op 21 juli geeft u de fakkel door aan uw zoon, Kroonprins Filip. Moge de traditie die wij hier vandaag gestand doen, ook in de toekomst gekoesterd worden, zodat op een dag uw zoon en zijn echtgenote hier dezelfde eer te beurt zal vallen als degene die wij u nu betuigen.

Samen met de Voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers, André Flahaut, en namens het federale Parlement, wens ik nogmaals ons groot respect en onze dankbaarheid uit te drukken voor deze 20 jaar aan het roer van de staat. U heeft, zoals u het zelf aangaf, een groot deel van uw leven gewijd aan de dienst van ons land en zijn bevolking. Mijn collega's en ik wensen aan te sluiten bij het warm eerbetoon dat u dezer dagen door de bevolking wordt betoond.
